Anul al 58-lea
10 Pagini

EXEMPLARUL | In România 3 lei / In străinătate 6 lei
Taxa poștală plătită în numerar conform aprobării Dir. G-le P. T. T. Nr. 24.464/939

Nr. 224 Miercuri 20 August 1941
10 Pagini

BIBLIOTECA CENTRALĂ ASOCIAȚIUNEA SIBIIU

ABONAMENTE IN ȚARA Lei 200 pe 3 luni Lei 380 pe 6 luni. Lei 750 pe 12 luni. O lună Lei 80 In străinătate în raport cu tariful poștal și valuta

UNIVERSUL

ABONAMENTE IN ȚARA pe un an la UNIVERSUL COPIILOR ZIARUL CĂLĂTORIILOR, VESELIA, RADIO UNIV. și UNIV. LITERAR câte 220 lei UNIV.-SPORT 500 lei

Fondator: LUIGI CAZZAVILLAN
Proprietar: „UNIVERSUL" S. A.
Inscris sub Nr. 160 Trib. Ilfov

CELE DIN URMA ȘTIRI DIN LUMEA INTREAGA, TELEGRAFICE ȘI TELEFONICE
REDACȚIA ȘI ADMINISTRAȚIA: BUCUREȘTI, STR. BREZOIANU No. 23-25
CENTRALA TELEFONICA A ZIARULUI: 3.30.10: SECRETARIATUL DE REDACȚIE: 3.30.15

DIRECTOR ȘI ADMINISTRATOR DELEGAT
STELIAN POPESCU

PENTRU BUNUL MERS AL ȘCOLII

In preajma deschiderii noului an școlar, fixată pentru 1 Septembrie, d. ministru al culturii naționale a ținut să dea câteva îndrumări generale pentru bunul mers al școlii.

Deși suntem în stare de război și parte din imobilele școlare sunt transformate în spitale pentru răniți, totuși cursurile școlare vor începe irevocabil, așa cum prevede legea, la 1 Septembrie.

Până la evacuarea școlilor ocupate, cursurile se vor ține în imobilele libere în mod alternativ, — o școală dimineața și alta după amiază.

E o măsură bună aceasta, menită să nu stânjenească activitatea școlară, deși suntem în vremuri excepționale. Experiența din trecut ne dovedește, că întârzierile cu începerea anului școlar și lipsa de activitate normală a școalei se resfrânge asupra nivelului cultural al elevilor. Deaceia e nevoe să se depună toate sforțările, deși străbatem împrejurări grele, ca școlile de toate categoriile să-și înceapă activitatea, trecându-se peste obstacolele inerente războiului. Starea aceasta de fapt impune organelor școlare și administrației o serie de obligații în ce privește taxele școlare, găzduirea elevilor și înființarea cantinelor pentru elevii săraci ai școalelor primare.

Părinții multor copii luptă azi pe front. Familiile lor, întâmpinând greutăți, n'au posibilitatea să plătească taxele școlare. Directorii și comitetele școlare au datoria să examineze cu bunăvoință aceste cazuri și să găsească modalitatea de a ușura sarcinile prea împovărătoare ale familiilor cari au sprijinitorii lor pe câmpul de luptă.

Altă problemă importantă, strâns legată de școală, este aceia a gazdelor elevilor. Trebue să se dea o atenție deosebită găzduirii elevilor, căci s'a văzut ce înrâurire are această problemă asupra moralității tineretului școlar.

Se cere, supravegherea cât mai serioasă a modului cum își petrece elevul timpul în afară de școală, a mediului unde locuește și cu cine vine în contact, spre a se asigura tineretului pe lângă instrucța necesară și o educație aleasă.

D. ministru al culturii naționale recomandă primăriilor și prefecturilor de județ, pe cât este cu putință, să creeze cămine pentru elevi, unde aceștia să poată avea o masă și o îngrijire bună.

La sate, unde sunt într'adevăr copii săraci, slab alimentați, e nevoe, ca pe lângă fiecare școală să funcționeze o cantină școlară, făcându-se apel pentru sprijinirea ei, la organele administrative și la populația mai înstărită.. In modul acesta s'ar asigura copiilor bravilor ostași de pe front o cană cu lapte, un ceai cu marmeladă sau o mâncare la prânz.

E o datorie patriotică să ajutăm această operă socială de a face din copiii satelor elemente viguroase, pe care să se poată sprijini mâine țara.

O problemă nouă ce se pune, în momentul de față, este reorganizarea școalei în teritoriile desrobite, care un an de zile sub regimul bolșevic, a fost complet dezorganizată și transformată în oficină de propagandă comunistă.

Aci se cere o activitate hotărâtă și un apostolat însuflețit, spre a face din școala românească ceiace a fost înainte: un mijloc de cultură și de educație în spirit naționalist pentru ridicarea și întărirea țării reintregite.

CONTROLUL DISTRIBUIRII AJUTOARELOR PENTRU FAMILIILE MOBILIZAȚILOR IN COMUNELE RURALE

Comunicat

D. vice-președinte al consiliului de miniștri a primit unele plângeri din cari rezultă că în distribuirea ajutoarelor, în comunele rurale, pentru familiile mobilizaților, se petrec nereguli sau întârzieri.

D-sa a luat măsuri pentruca ministrul armatei, al internelor, al justiției și al culturii naționale să exercite prin organele locale un control aspru al distribuirii.

Deasemenea, prin comitetele județene ale Consiliului de patronaj.

Toți cei cari au plângeri de îndreptat ,să le adreseze președinției consiliului de miniștri, cabinetul d-lui Mihai Antonescu.

Distribuitorii cari vor fi îndrăzniți să atingă sau să întârzie banul curat cu care Țara ajută familiile ostașilor plecați la luptă și jertfă sfântă, vor fi pedepsiți fără cruțare și își vor pierde toate drepturile.

Apropiată acțiune anglo-sovietică impotriva Iranului

New-York, 18 (Rador). — Corespondentul agenției „D.N.B." transmite:

După o telegramă a agenției „Associated Press" primită din Londra, anumite indicii ar lăsa să se prevadă o apropiată acțiune împotriva Iranului din partea Angliei și a Rusiei Sovietice.

Agenția citează un articol al lui „Daily Mail" în care se spune că Anglia nu ar trebui să rămână în expectativă în fața problemei iraniene.

Englezii ar trebui să acționeze pe neașteptate, putând astfel să ajute Sovietele cu mai multă eficacitate, trecând prin teritoriul Iranului.

OPERAȚIILE DIN REGIUNEA NIPRULUI ȘI DEPE LITORALUL MĂRII NEGRE

SITUAȚIA CRITICĂ A ARMATELOR SOVIETICE DIN UCRAINA

de R. SEIȘANU

In Ucraina de sud, atât în regiunea Niprului inferior, cât și în regiunea litoralului Mării Negre, situația armatelor sovietice a ajuns critică în urma înfrângerilor și pierderilor ce le-au suferit în ultimele lupte.

Comunicatul sovietic de eri recunoaște că trupele roșii din Ucraina au fost nevoite să „abandoneze" baza navală importantă dela Nicolaev, precum și regiunea industrială dela Kriwoi Rog, dintre Bug și Nipru, bogată în minereu de fer.

In sectorul Odessa, incercuit de trupele române, operațiunile sunt în curs, iar după ocuparea orașului și portului Nicolaiev, trupele germane și aliate, continuă înaintarea în direcția Chersonului, care e situat la 60 km. est de Nicolaiev.

Trupele sovietice sunt în retragere precipitată, în direcția Niprului inferior. După comunicatul marelui cartier general german, „în Ucraina de sud continuă urmărirea inamicului, a cărui retragere a luat în multe locuri caracterul unei fugi precipitate în direcția Niprului inferior", — adică între Dniperpetrowsk și Cherson (Marea Neagră).

Câteva coloane sovietice au trecut Niprul în diferite puncte, iar cele care se mai găsesc în platoul central dintre Bug și Nipru, sunt amenințate să fie încercuite, căci retragerea lor poate să fie tăiată de trupele germane ce au atins Niprul.

Până acum două din armatele sovietice ale mareșalului Budieni, din Ucraina occidentală, au fost încercuite și nimicite, iar o a treia armată este aproape dezorganizată în urma pierderilor grele ce le-a suferit în luptele ce s'au dat în ultimele zece zile în vastul platou dintre Nistru-Bug-Nipru și coasta Mării Negre.

Operațiile din Ucraina, care constituesc una din fazele cele mai importante ale războiului din Orient, sunt comparate de specialiștii militari germani cu cele din regiunea Artois (Franța), din cursul verei anului 1940. Această comparație este făcută luându-se în seamă caracteristica teatrelor respective de operațiuni.

In regiunea Artois, teatrul de operațiuni a fost limitat printr'o poziție de flanc sprijinindu-se pe coastele mării, ceea ce a stânjenit mult mișcările armatei franceze, iar în războiul actual din Ucraina, teatrul de operațiuni este și el limitat de coasta Mării Negre, așa că încercările de manevră ale armatelor sovietive au fost și sunt și ele stânjenite. Dar pe lângă această particularitate a teatrului de operațiuni ucrainian, manevrele de încercuire ale armatelor germane și aliate, au contribuit și contribue într'o largă măsură la fărâmițirea și nimicirea forțelor sovietice, cu tot spiritul lor combativ și materialul și armamentul considerabil de care au dispus când au intrat în acțiune.

Notăm, că cel mai important sector al frontului oriental, este cel dela sud-vest pentru U. R. S. S. In acest sector a fost concentrată încă din cursul lunei Mai a. c. o massă considerabilă de forțe sovietice, regiunea Kiewului fiind considerată de comandamentul armatei roșii, ca cea mai bine „echipată" și organizată pentru ofensivă—defensivă, — dată fiind valoarea strategică, economică și industrială a Ucrainei și a litoralului său maritim.

Incă din timp de pace conducătorii armatei roșii și în special mareșalul Voroșilov, fostul comisar al războiului, au dat o atenție deosebită

(Continuare in pag. 2-a)

Situația catastrofală a armatelor bolșevice din sudul Rusiei provoacă panică la Moscova și la Londra

Prin telefon dela corespondentul nostru din Berlin

Berlin, 18 August. — Luptele de distrugere din regiunea Niprului par să se transforme într'o catastrofă completă pentru armatele mareșalului Budieny.

Trupele bolșevice se retrag în debandadă și rezistă numai ici și colo. Trupele germane au reușit să ocupe trecerile mai importante peste Nipru, închizând astfel retragerea fugarilor.

Incercuirea trupelor sovietice la Odesa, pare să ducă la un nou Dunquerque. Incercările bolșevice de a transporta trupele dela Odesa spre insula Crimeea au eșuat, deoarece aviația germană a distrus toate vapoarele de transport.

Situația catastrofală a armatelor bolșevice din sudul Rusiei nu neliniștește numai Moscova, ci și Londra, producând panică în ambele capitale. La Londra există îndoiala că bolșevicii vor putea să constitue o nouă linie de rezistență dincolo de Nipru, deoarece acestor trupe le lipsește armamentul greu necesar. Afară de aceasta, se constată acum și lipsuri mari de aviație și tancuri, pierdute în număr atât de mare de sovietici în luptele de până acum. S'a putut deasemenea constata că industria de război bolșevică nu este în stare să înlocuiască aceste lipsuri. Se pare că Londra consideră situația din Rusia ca foarte periculoasă, deoarece, după părerea experților britanici, prăbușirea frontului din Ucraina ar putea provoca aceeaș soartă și celorlalte fronturi.

In orice caz, în Anglia și America se recunoaște acum că comandamentul militar german a avut dreptate când a renunțat să obțină succese de prestigiu cari ar fi fost ocuparea anumitor orașe rusești. Acum, ca și înainte, ținta Germaniei este de a distruge pe adversar, deoarece câștigul de teritoriu vine apoi dela sine.

❖

Și pe frontul din nordul Rusiei, în special pe cel dela Petersburg, au fost obținute noui succese. La începutul săptămânii a noua de război, poporul german poate fi mulțumit cu succesele realizate până acum, deoarece ținta finală — distrugerea adversarului — se apropie din ce în ce mai mult.

❖

In domeniul politic problema Iranului a început să ia un aspect interesant. Miniștrii britanic și rus la Teheran au prezentat guvernului iranian o a doua notă, care seamănă foarte bine cu un ultimatum. Prin această notă se urmărește a se pune Iranul într'o situație de completă dependență față de Anglia și Rusia și să se obțină transportul de trupe și armament prin această țară. La Berlin nu s'a adoptat nicio atitudine față de această problemă. Se manifestă însă o completă încredere în șahul Iranului, care va ști să apere independența statului său.

❖

Declarațiile făcute presei de președintele Roosevelt, după înapoierea sa dela întrevederea cu d. Churchil, sunt considerate la Berlin ca expresiunea celui mai categoric imperialism. America vrea să fie arbitrul și polițistul întregei lumi și ridică pretenții de a se amesteca în toate amănuntele cu ocazia noului reglementări a Europei.

La Berlin s'a adoptat punctul de vedere că noua ordine a Europei nu poate fi realizată decât de popoarele cari au colaborat în mod activ la înfrângerea bolșevismului și la îndepărtarea influenței extra-europene asupra continentului.

Trupele germane au deslănțuit un adevărat uragan de foc asupra bolșevicilor

Berlin, 18 (Rador). — In cursul întregei zile de 17 August, formațiuni germane de infanterie, ajutate de tancuri și artilerie, au executat marșuri forțate neslăbind nici o clipă pe bolșevicii care se retrag la cotul Niprului.

Inainte ca resturile împrăștiate ale trupelor sovietice să fi ajuns la malul Niprului, un adevărat uragan de foc a măturat întreg acest sector în dimineața de 17 August.

Sovieticii au încercat să-și scape pielea așa cum se pricepeau.

Micile lor formații de ariergardă au fost strivite de infanteria germană prin asalturi îndrăznețe.

Soldații sovietici, cu totul sfârșiți, ieșeau în masă din gropile și din adăposturile lor pentru a se da prizonieri.

Prin păduri, pe șosele, în gropi de obuz și peste tot câmpul se găseau nenumărate cadavre de bolșevici.

Lungi coloane de prizonieri se târau pe drumurile pline cu material de război, trecând prin fața tunurilor lor părăsite și îndreptându-se spre lagărele de prizonieri, spunând într'una: „A fost grozav; în fața noastră soldații germani și înapoia noastră comisarii politici cu revolverele în mână".

Toți răniții și toți cei care nu mai puteau să meargă au fost asasinați de comisarii lor politici.

90 de avioane sovietice distruse

Berlin, 18 (Rador). — In cursul zilei de 17 August, 58 avioane bolșevice au fost doborite în lupte aeriene și 32 au fost distruse pe sol.

In fața acestor pierderi de 90 avioane bolșevice germanii nu au lipsă decât 5 avioane.

RĂSPLĂTIREA VITEJILOR

D. general I. Antonescu decorează câțiva aviatori germani, care s'au distins pe frontul din Est. (Pk. Ho.)

DUPĂ INFRÂNGEREA MONSTRULUI DIN RĂSĂRIT

Cu toate riscurile și jertfele pe care fatal trebuia să le pună în balanța judecății noastre, războiul impotriva Sovietelor stăruia în conștiința și sensibilitatea poporului român, ca o necesitate de neînlăturat a destinului său.

Chiar dacă nu s'ar fi produs raptul din vara anului trecut, prin care am fost deposedați tâlhărește de cele două provincii moldovenești; chiar dacă n'am fi fost supuși neuzitatului tratament concretizat în condițiunile evacuării și în pretențiile mereu reinoite formulate ulterior în comisii, poporul român trăia intens tragismul „primejdiei dela răsărit", care plutea ca o aripă neagră deasupra destinului său. Era primejdia noastră de totdeauna, care îmbrăcase — în curgerea vremei — forme tot mai amenințătoare și tot mai agresive. Toate sforțările noastre de consolidare, toate năzuințele noastre de viitor, purtau pecetea acestei permanențe fatale, care urmărea ca o umbră mersul destinului românesc.

Și tot acestei blestemate prezențe datoram noi în cea mai mare măsură și situația șubredă pe care o aveam în ochii străinătății, sub raportul politic, dar mai ales sub cel economic și financiar.

Aci, în prezența acestei vecinătăți fatale, trebue căutată în principal explicația acelei subcotațiuni permanente a creditului nostru extern, explicația dificultăților și apăsătoarelor condițiuni, pe care le întâmpinam la contractarea împrumuturilor de Stat sau la soluționarea diverselor chestiuni în litigiu în ciuda bogățiilor de care dispuneam și a sforțărilor de a ne îndeplini angajamentele la zi. Aci trebue constatată deasemeni originea acelei presiuni nemărturisite, dar adânc simțite, ce se exercita asupra cursului monetei naționale, deși aveam o largă acoperire metalică, cum și al valorilor românești în genere, — și aceasta chiar pe piața metropolei britanice, care, astăzi, acordă — o quae mutatio rerum — sprijinul și onoarea alianței sale, dușmanului declarat al civilizației și al umanității...

Să ne mai mirăm atunci, că poporul român era pregătit până în ultima fibră a sensibilității lui pentru războiul menit să-i scuture din cârcă această vajnică amenințare și că declarația de război din neuitata dimineață de 22 Iunie a fost pentru el semnalul izbăvirii de mult așteptate?

Dar aceeași sănătoasă judecată, pornită din porunca instinctului său de conservare, îi spune azi, că isprava odată începută trebue dusă până la capăt și că liniștea și dreapta stăpânire a pământului redobândit nu vor fi definitive pentru el, până când toate capetele monstrului din răsărit nu vor fi tăiate.

Războiul, deci, trebue câștigat și pentru aceasta el trebue dus până la lichidarea definitivă a primejdiei. Și dacă la necesitățile acestei încordări supreme, cei mai buni din copiii țării n'au ezitat să răspundă și nu și-au precupețit jertfa, datoria celor rămași la adăpost, la funcțiunile, treburile și interesele lor dinapoia frontului, este de a susține lupta jertfelnică a celor de pe linia frontului, până la ultimul gologan pe care-l pot da statului, în acest scop, sub formă de împrumut.

Cu ajutorul tău, române, blestemul secolelor de suferințe și încălcări, se va desface, monstrul din răsărit va fi țăndări și cenușe, iar pe ruinele lui, împreună cu alte popoare liberate prin brațul tău și al ostașului german, România se va ridica mândră și puternică, iar tu te vei bucura infinit de împlinirea minunei, la care vei fi pus și tu umărul osteneli tale. Drumul muncii și al prosperității va fi deschis inzecit și însutit pentru tine și urmașii tăi, iar pricină pentru știrbirea creditului nostru, a valutei naționale și a celorlalte valori românești, nu va mai putea fi, din momentul lichidării „dușmanului din răsărit".

H. I.

COMUNIȘTII AMERICANI RECRUTEAZĂ NOUI ADEPȚI DIN RÂNDURILE ARMATEI

New-York, 18 (Rador). — Corespondentul agenției „D. N. B." transmite:

„New-York Journal American" anunță că comuniștii americani profită de programul d-lui Roosevelt, care prevede ajutorarea Rusiei Sovietice, pentru a recruta noui adepți din rândurile armatei americane, pe care o inundă cu propagandă comunistă.

Partidul comunist — scrie ziarul — a invitat pe milițienii săi, printr'o circulară oficială, să desfășoare agitația lor printre soldați și să-i mărească activitatea în cantonamentele militare.

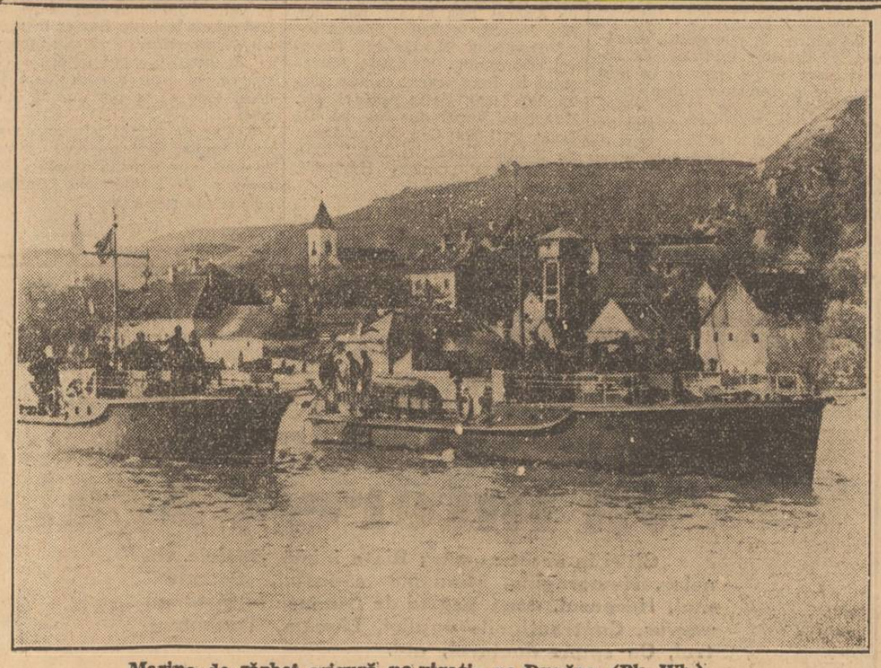

Marina de război asigură navigația pe Dunăre. (Pk. Wb.)

Așa trăiau muncitorii în Rusia lui Stalin (Pk. Sch.)